

Mokslinių tyrimų infrastruktūrų stebėsenai ir vertinimas

Tadas Juknevičius

2019 m. gegužės 20 d.

Planas

- MTI stebėseną ir vertinimas:
  - Lietuvos sistema
  - Užsienio valstybių praktika
- Siūlymai dėl MTI stebėsenos ir vertinimo
- Diskusija

Investicijos į MTI

Investicijų į MTI šaltiniai:

- ES fondų investicijos (ŠMM ir ŪM);
- Verslo investicijos.

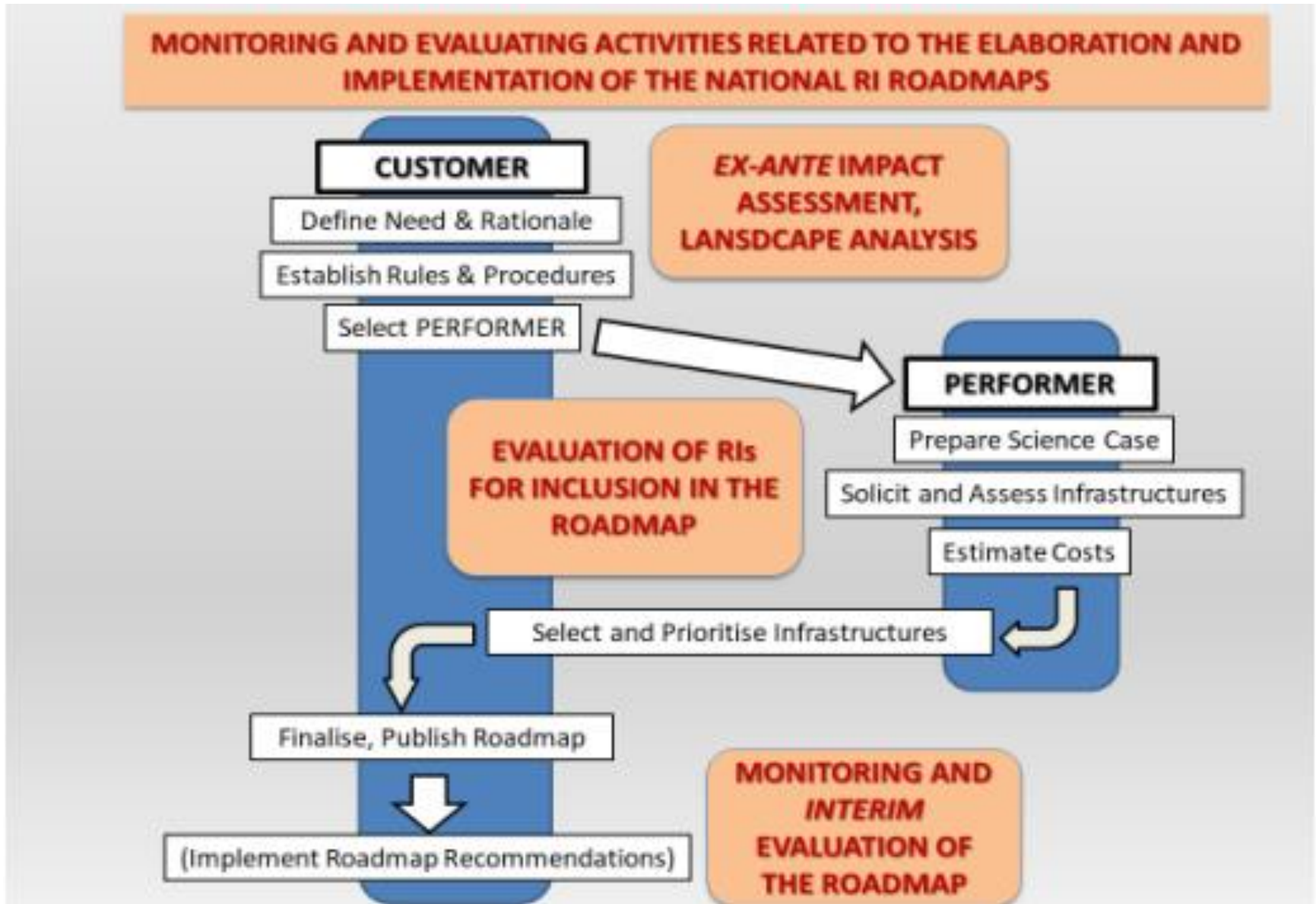
Kelrodžio MTI stebėseną ir vertinimas

- [Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų kelrodžio sudarymo, dalyvavimo tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose vertinimo ir finansavimo tvarkos reglamento, patvirtinto LMT pirmininko 2018 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. V-472, nustatyta tvarka.](#)
- Dalyvavimo tarptautinėje MTI kasmetinis ir apibendrinamasis vertinimas:
  - Atliekant kasmetinį ir apibendrinamąjį vertinimus, vertinama ar vykdytos veiklos ir pasiekti rezultatai dera su narystės tarptautinėje MTI planu ir ar pakankamai efektyviai panaudotos tarptautinės MTI galimybės.
  - Apibendrinamasis vertinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per 4 metus.
- Į Kelrodį įtrauktų, bet finansavimo negavusių MTI veikla nėra stebima.

MTI projektų, finansuojamų ES investicijomis, stebėseną ir vertinimą

- MTEPI infrastruktūros projektų planavimas, įgyvendinimas ir vertinimas, stebėseną vykdoma remiantis Europos Komisijos ir Finansų ministerijos nustatytais taisyklėmis.
- Trijų lygių rodikliai – **uždavinio** lygmens, nustatomi veiksmų programoje, **priemonių** rodikliai, nustatomi priemonių įgyvendinimo planuose ir **projektų** rodikliai, nustatomo konkrečių projektų sutartyse.
- Projektų sutartyse nustatomi finansiniai (lėšų įsisavinimas) ir stebėsenos (rezultatas, produktas) rodikliai, kurie turi būti pasiekiami per nustatytus terminus.
- Projektų vykdytojas įgyvendindamas projektą reguliariai atsiskaito įgyvendinančiai institucijai už rodiklių pasiekimą. Pabaigus projektą, teikia galutinę projekto ataskaitą (sutartyje gali būti numatytas reguliarius ataskaitų teikimas iki 5 metų po projekto pabaigos).
- ESFI sistemos rodikliai ne visuomet aktualūs vertinant „dalykinę“ MTI veiklą. Bendra sistema MTI veiklos stebėsenai ir vertinimui kol kas nėra sukurta.

Užsienio šalių patirtis

Švedija

- Kas du metus Švedijos mokslo taryba inventorizuoja MTI poreikius. Inventorizavimo tikslas nustatyti naujus nacionalinius poreikius MTI.
- Remiantis šia inventorizacija, rengiamas daugiametis MTI planas.
- Švedijos mokslo tarybos MTI komisija atsakinga už MTI planavimą, prioritetizavimą ir finansavimą.

Švedija

Inventorizacijos kriterijai

1. Scientific relevance
2. Strategic relevance
3. Feasibility
4. National relevance
5. Other key aspects

Pirmi du kriterijai vertinami 7 balų skalėje. Trečias ir ketvirtas kriterijai vertinami 3 balų skalėje.

Įvertinus balais, patariamąsios grupės nustato svvertinius svorius ir klasifikuoja MTI vienoje iš 7 kategorijų ir nustato prioritetą.

Paraiškų vertinimo kriterijai

1. National interest
2. Socio-economic impact
3. E-infrastructure
4. Scientific impact
5. Implementation, leadership and organisation
6. Overall grade and final comment
7. Ethical considerations
8. Consortium
9. Prioritisation between functionalities/modules

Pirmi trys kriterijai vertinami 3 balų skalėje. Kiti kriterijai vertinami 7 balų skalėje.

Švedija

The Swedish Research Council uses three different grading scales for the assessment of applications.

Our seven-grade scale

We use this grading scale for assessing both applications for research grants and applications for research infrastructure grants.

7 = Outstanding. Exceptionally strong application with negligible weaknesses

6 = Excellent. Very strong application with negligible weaknesses

5 = Very good to excellent. Very strong application with minor weaknesses

4 = Very good. Strong application with minor weaknesses

3 = Good. Some strengths, but also moderate weaknesses

2 = Weak. A few strengths, but also at least one major weakness or several minor weaknesses

1 = Poor. Very few strengths, and numerous major weaknesses

Our three-grade scale for research grant applications

We use this grading scale only in our assessment of the “Feasibility” criterion:

3 = Feasible

2 = Partly feasible

1 = Not feasible

Our three-grade scale for applications for research infrastructure grants

This three-grade scale is used only for assessing applications for research infrastructure grants based on the criteria Social benefit, E-infrastructure and National interest.

3 = Excellent

2 = Good but with weaknesses

1 = Weak/Insufficient

Čekija

MTI samprata (pirmas atrankos etapas):

- The operation of unique technological R&D facilities;
- Having at least a nation-wide importance and impact in the Czech Republic, and potential international overlap;
- Managing the research infrastructure on the basis of an open access policy consistent with international good practice.

Antro etapo vertinimo kriterijai:

- Socio-economic impact;
- Uniqueness of technological facilities;
- Management and sustainable development strategy;
- Open access policy;
- R&D strategy;
- Cooperation with other research organisations and research infrastructures operated in the respective scientific field or multidisciplinary R&D area and industrial sector;
- Quality of R&D results achieved by using the research infrastructure;
Potential for the development of new technologies.

Čekija

Evaluation scale	
5	The RI is of excellent quality compared to leading actors worldwide with respect to originality, importance, quality and impact on the user community. The RI is highly relevant for the Czech research environment and inevitable for the accomplishment of priorities of the national strategies of support to R&D&I and for the competitiveness of Czech research.
4	The RI shows high quality and research potential but does not reach the top standards of international excellence. The RI is highly relevant for the Czech research environment, substantially contributing to the competitiveness of Czech research. It is crucial for accomplishment of priorities of the national strategies of support to R&D&I.
3	The RI's quality and research potential enable good quality services to be provided in the given sphere. The RI shows significant usage possibilities and is relevant for the Czech research environment, however, it is not crucial for the competitiveness of Czech research.
2	The RI's quality and research potential enable it to contribute to the provision of sufficient quality services in the given sphere. The use of the RI is significant, particularly on the national level. The RI is relevant for the Czech research environment; however it lacks crucial strategic importance.
1	The RI's quality and research potential enables it to contribute to the provision of services in the given sphere. The RI is of minor use or has only a limited relevance for the Czech research environment and it lacks any strategic importance.
0	The RI does not attain the level required for provision of relevant services at the national level or it lacks sufficient potential for use in national strategies of support to R&D&I.

Nyderlandai

Kriterijai, kuriuos naudojo tarptautinių ekspertų grupė finansuotiems MTI atrinkti:

1. Science and excellence

- The RIs' importance for science and the potential to attract researchers,
- The embedment of the investments,
- The urgency of the investment for Dutch science.

2. Innovation and strategy

- The RIs' importance for society and industry and the connection with current societal developments,
- National strategies and interests.

3. Technical, business and management issues

- Technical feasibility,
- Information and Communication Technology (ICT) infrastructure,
- Organisation and governance,
- Accessibility (open access),
- Financial aspects,
- Risk analysis.

Siūlymai

- MTI politiką reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyti MTI veiklos stebėsenos ir vertinimo procedūras. Taip pat numatyti nustatyti kriterijus ir realiai pamatuojamus rodiklius, pagal kuriuos bus vertinamas MTI veiklos efektyvumas.
- Kelrodyje nesančių MTI veikla ir jos rezultatai turėtų atispindėti mokslo ir studijų institucijų ataskaitose (pateikiama kaip dalinai savarankiškas padalinys). Palyginamojo ekspertinio MTEP veiklos vertinimo duomenų surinkimo formos turėtų būti patikslintos, numatant galimybę institucijoms teikti informaciją apie institucinių MTI veiklos rezultatus (kasmetinės ataskaitos).
- Kelrodžio MTI vertinimas:
  - patikslinti dalyvavimo tarptautinėse MTI reglamentuojančius dokumentus, detalizuojant stebėsenos ir vertinimo procedūras.
  - Stojant į tarptautinę MTI, atstovaujančiai institucijai ar institucijų konsorciui turėtų būti nustatyti konkretūs išmatuojami siektini rezultatai (pavyzdžiui, publikacijų, parengtų pasinaudojant MTI, skaičius, naudotojų skaičius, bendradarbiavimo iniciatyvos su viešuoju ir privačiuoju sektoriumi ir pan.).
  - numatyta procedūra, kaip vykdoma finansavimo negavusių Kelrodžio MTI būklės stebėsenos ir vertinimas.

Diskusija

- Kaip turėtų būti vertinamas dalyvavimas tarptautinėse MTI? Koku periodiškumu, kas ir kokiais kriterijais vadovaujantis turėtų būti vertinama? Už kokį finansavimą ir laikotarpį turėtų atsiskaityti dalyvaujančios tarptautinėse MTI?
- Kaip turėtų būti stebima Kelrodžio MTI, kurios negauna finansavimo, veikla?
- Kaip turėtų būti stebima ir (ar) vertinama Kelrodyje nesančių MTI veikla ir jos rezultatai (integruoti mokslo, studijų ir verslo centrai – slėniai, atviros prieigos centrai, informacinės sistemos ir t. t.)?

MOSTA

STEBESENIA IR ANALIZĖ

